

Kopsoli

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954. gada

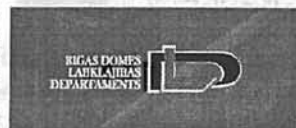
2006. gada augusts Nr.15 (914)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

**Eiropas kopienas iniciatīvas
projekts «Klusās rokas»
Ziņu izlaidums nr. 9**

Lai palīdzētu citiem, jāprot palīdzēt sev

Iveta Lāce — Miezīte

Visi nedzirdīgie ikdienā pieraduši meklēt palīdzību pie biedrību vadītājiem, sociālā darba speciālistiem, arī biedrību aktīvistiem.

Var likties, ka šo cilvēku fiziskās un garīgās spējas ir neizmējamā un pieejamā augu diennakti visu nedēļu, mēnesi, gadu. Bet tā nebūt nav! Atbildības uzņemšanās par citu problēmu risināšanu, nemitīgais stress un citi faktori iztukšo cilvēku. Jo sevišķi biedrību aktīvos darbiniekus, kas savu misiju saskata palīdzībā citiem.

LNS projekta «Klusās rokas» ietvaros Valmieras pilotprojektā «Sociālie pakalpojumi un jaunās atbalsta

formas nedzirdīgo ģimenēm...» tika izveidota testa grupa no brīvprātīgām aktīvām sievietēm, kas piekritušas piedalīties pilotprojekta realizācijā.

Šī pilotprojekta viens no rezultātiem būs tādas politikas veidošana, kas rada iespējas nedzirdīgām sievietēm apgūt specialitāti un strādāt profesijās «sociālais asistents».

Šīs testa grupas 10 sievietes 12. — 16. jūnijā piedalījās radošajā mācību nometnē «Ieva nav Ādama sastāvdaļa» Jūrmalā Sabiedrības integrācijas centrā.

Nodarbības vadīja psiholoģe, mūzikglītības eksperte Māra Taivane un Valsts cilvēktiesību biroja referenti.

Pamatā teorētiskās mācības un praktiskās nodarbības bija vērstas uz sievietes lomas apzināšanos, fizisko un garīgo resursu atjaunošanu, sievietes ģimenes dzīves un darba savienošanas iespējām un karjeru, pašnovērtējuma un pašcieņas paaugstināšanu, radošu pieeju problēmu risināšanā; dzimumu līdztiesības, darba likumdošanas un cilvēktiesību jautājumiem.

Jāsaka, ka pasniedzēja Māra Taivane ir tik kolorīta personība un augsta līmeņa speciāliste, ka uzreiz atrada īsto pieeju nedzirdīgo auditorijai un ārpus nodarbībām pat bez tulka labprāt individuāli strādāja ar katru nometnes dalībnieci. Nometnē piedalījās nedzirdīgās sievietes no Valmieras, Limbažiem un Cēsīm.

Nometnes dalībnieces atgriezās mājās piepildītas ar jaunām emocijām, zināšanām, iespaidiem. Vecās problēmas un rūpes tika sadedzinātas un apraktas jūrmalas smiltīs, ar kopīgu meditāciju raidot lūgšanu debesīm un jūrai sniegt spēku un labo enerģiju turpmākajai gaitai.

Tagad šīs desmit sievietes ir gatavas iesaistīties LNS nākamā projekta realizācijā, veidot atbalsta tīklus un kļūt par tīkla mezglu līderēm.

**2006.gadā laikraksts
«Kopsoli» iznāk ar
Rīgas Domes
finansiālu atbalstu**

** Labas sekmes visiem,
visiem, kuri uzsāk mācīties! **

Par šo tēmu tuvāk lasiet nākamajā «KS» nr.

Uzmanību!

*Ej pretī jaunībai un saulei
Sniedz savus sapņus, ilgas tai,
Lai tavās pēdās Laimas māte
staigā.*

*Lai prieks ir tavai ikdienai.
Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātpamatskola gaida visus audzēkņus, viņu vecākus un pedagogus uz Zinību dienai veltīto pasākumu
piektdien, 1. septembrī pl.10.*

Pēc svinīgās līnijas notiks vecāku pilnsapulce un klašu vecāku sapulces.

Skolas administrācija

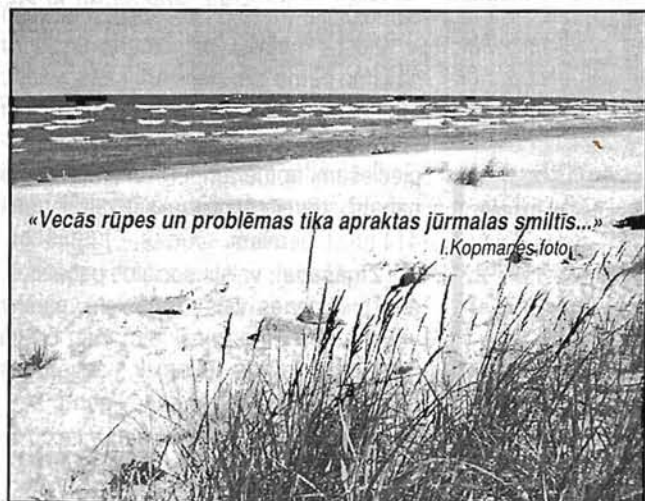
Īpašais sveiciens

** JANĪNAI LUKINAI **

*Ar darbu tev ir pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem pilna sirds,
Ik zars no tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.
Sirsnīgi sveicam 60 gadu
jubilejā!* *Latgales grupa*

VLADIMIRAM MOSTOVAM

*Vēl daudzas dienas koši ziedēs,
Tām katrām savas krāsas būs,
Bet laiks caur patiesības sietiem
Kā rudzu graudus vēltis mūs.
Vislabākie vēlējumi 60 gadu
jubilejā valdes loceklim no
RSK «Nedzirdīgo sports»!*

Uz starta līnijas jauni projekti

LNS pavasarī iesniegtie projekti konkursā uz Eiropas sociālā fonda finansējumu guvuši atzinību un saņems pieprasīto līdzekļu apjomu to realizācijai.

Projekts „Mēs – sabiedrības daļa II»

Padziļināti turpinās projektā „Mēs – sabiedrības daļa I» iezīmēto un aizsākto mērķu realizāciju, lai veicinātu nedzirdīgo kopienas integrāciju sabiedrībā, īpašu vērību veltot viņu nodarbinātības motivācijai, konkurētspējas paaugstināšanai darba tirgū, piesaistei izglītīšanās un amata kvalificēšanās pasākumos.

Šajā nolūkā projekta realizācijas periodā 2006. 1. IX – 2007. 31. VII notiks daudzveidīgi rosinājoši pasākumi plašam interesentu lokam: radošās darbnīcas, mutvārdu žurnāli, tematiskie vakari, pieredzes apmaiņas un izziņas

ekskursijas, jaunāko ziņu apskati, reģionālie semināri, konsultācijas latviešu rakstu valodā darba meklētājiem u.c. Tiks izdots un izdalīts bezmaksas lietošanā buklets „Mēs – citu vidū» par tēmu – kā nedzirdīgiem cilvēkiem sevi prezentēt darba tirgū, sabiedrībā utt. Reģionu biedrībās viesosies mobilā izbraukumu grupa „ES fondi – nedzirdīgajiem». Šīs plašās programmas realizācijā iesaistīti reģionu līderi, LNS sistēmas atbildīgie darbinieki un brīvprātīgie, kā arī SO „Efraims» pārstāvji. Projekta izmaksas – 49,9 tūkst. Ls.

Projekts „Abpus klusuma robežām»

Risināsies laikposmā no 2006. IX līdz 2007. X un būs vērsts uz sociālās rehabilitācijas pakalpojumu uzlabošanai nepieciešamās bāzes radīšanu – divu jaunu programmu izstrādi: nedzirdīgajiem ar garīgās attīstības trau-

cējumiem un cilvēkiem ar smagiem (no dzimšanas) dzirdes traucējumiem.

To mērķis – panākt paplašinātus un kvalitatīvākus pakalpojumus, kas veicinātu šo cilvēku sekmīgāku iekļaušanos sabiedrībā, radītu pamatu viņu sociālā statusa nostiprināšanai un pilnvērtīgai līdzdalībai visos sabiedriskos procesos. Projekta finansējums – 79,3 tūkst. Ls.

Projekts „Darbs klusumā»

Sāksies 2006. gada 1. decembrī un ilgs līdz nākamā gada 30. novembrim. Tas ietvers pasākumu kompleksu – konsultācijas un apmācības komercdarbības un pašnodarbinātības veicināšanai nedzirdīgo darbaspējīgo nedzirdīgo cilvēku vidū.

Pasākumi būs virzīti uz pozitīvās pieredzes pārņemšanu, zināšanu apguvi teorijā un praksē, pašapziņas un motivācijas nostiprināšanu, lai galarezultātā nedzirdīgie apzinātos sevi kā pilntiesīgus, sevi nodrošināt spējīgus valsts pilsoņus, nevis patērētājus un pabalstu lūdzējus. Arī šajā projektā iesaistījusies jauniešu organizācija „Efraims». Finansējums 47,9 tūkst. Ls.

Mūžu dzīvo, mūžu mācīs

Īpaši aicina nedzirdīgos

Alsviķu profesionālā skola 2006. gada 1. septembrī uzsāk realizēt Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētu projektu „Izglītības programmas – „Pavārs» uzlabošana un īstenošana», profesija PAVĀRS. Mācību ilgums 3 gadi.

Īpaši gaidītas un aicinātas mācīties

personas ar dzirdes traucējumiem (nedzirdīgie, vājdzirdīgie) vecumā līdz 35 gadiem ar pamatizglītības bāzi, iespēja mācīties vakarskolā un iegūt vidējo izglītību.

Audzēkņi saņems stipendiju, transporta kompensāciju, veselības apdrošināšanas polisi un citas priekšrocības.

Skola atrodas Alsviķos: Alsviķu pagastā, Alūksnes rajonā, LV-4333, tālrunis uzziņām 4307132, fakss 4307135, e-pasts: arcalsviki@apollo.lv

Materiāli par EQUAL un ESF projektu tematiku sagatavoti ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par to

saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

Laba ziņa

Ģimenes pabalsts palielināts

Ar 2007. gada 1. janvāri tiks paaugstināts ģimenes valsts pabalsts.

Tā apmērs palielināsies līdz 8 Ls mēnesī par pirmo bērnu ģimenē, par otro bērnu ģimenē – 9,6 Ls mēnesī, par trešo – 12,8 Ls mēnesī, par ceturto un katru nākamo bērnu ģimenē – 14,4 Ls mēnesī. Vidēji pabalsts paaugstināts par 3 Ls, un tā izmaksai 2007. gadā papildus būs nepieciešami apmēram 11,4 milj. Latu. Šo pabalstu paredzēts izmaksāt vairāk nekā 414 tūkst. bērniem.

Zināšanai: valsts sociālos pabalstus, arī šo ģimenes valsts pabalstu, piešķir vienam no bērna vecākiem. Gan bērna mātei, gan bērna tēvam ir līdzvērtīgas tiesības uz šī pabalsta saņemšanu.

Nākamais nr. 11. septembrī

† Līdzjūtības

Aizgājis mūžībā Jānis — Romualds Liepiņš (1925.18. XI — 2006. 3. VIII).

Daugavpils biedrība

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, LNS Goda biedri Katrīnai Kuļiševskai aizejot mūžībā.

Daugavpils biedrība

Izsakām dziļu līdzjūtību Hermanim Arntam, meitu pāragri zaudējot.

Valmieras biedrība

Tā es nācu, tā es gāju,
Tā ar bēdām mijās prieks.
Mīļie mani, dzimtās mājas,
Nu bez manis jāiztiek.

Izsakām līdzjūtību meitai Tatjanai un mazbērniem, Valentīnu Inausku pavadot pēdējā gaitā.

Latgales grupa

Amats — dzīvei zelta pamats

Valmieras puika Mikus

Dažādā veidā, dažādu iemeslu un mērķu dēļ cilvēki atrod ceļu uz mūsu LNS. Īpaši svarīgi, lai to rastu jaunākās paaudzes jaudis, jaunieši, kuri turpinās un attīstīs iesāktos darbus, virzot nedzirdīgo cilvēku dzīvi uz vēl augstākiem kvalitātes standartiem.

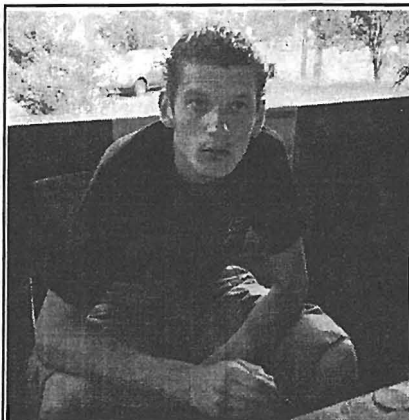
Kāds bijis Mikus Aužēja ceļš no dzirdīgo vides uz nedzirdīgo sabiedrību — par to valmierietes GUNTAS TETERES intervijā ar viņu.

□ Kā un kad tu pazaudēji dzirdi?

Tas notika agrā bērnībā, bet vecāki to uzzināja tikai pēc vairākiem gadiem un ļoti pārdzīvoja. Viņi mani vadāja pie visādiem dakteriem Rīgā, nespēja šo faktu pieņemt kā nelabojamu un ļoti cerēja, ka beidzot sāks runāt.

□ Tas taču piepildījās, jo tu runā labi?

Jā, divus gadus pirms skolas apmek-

lēju bērnudārzu Rīgā un tur arī mācījies runāt. Bez tam mani vecāki (mana māte — skolotāja) ļoti noņēmas ar mani, lai to veicinātu. Sekoja, lai es runātu pareizi un valkātu dzirdes aparātu abās ausīs.

□ Kāda tev izglītība?

Vecāki mani nolēma sūtīt dzirdīgo skolā. Pabeidzu 9.klasi Valmieras ģimnāzijā un iestājos Cēsu 4.rodvidusskolā, kur četros gados apguvu kokapstrādes darbāgaldu iestādītāja profesiju.

□ Tātad tagad jau sākušās darba gaitas?

Jāteic, ka diploms laikam ir tā labā lieta, kas vieglāk paver ceļu darba meklējumos arī nedzirdīgajiem. Tā bija arī šoreiz. Kopā ar savu bērnudārza draugu un vēlāko mācību biedru Arti ar diplomiem rokās ieradāties firmā «Valmieras mēbeles». Mums pašiem par pārsteigumu, uzreiz mūs pieņēma darbā un otrā dienā jau varējām sākt strādāt.

□ Kā tev uzņēma šajā darba kolektīvā?

Saprotamies ļoti labi ar visiem. Tā tas patiešām ir, un to apliecina fakts, ka joprojām mēs tur strādājam un par citu darbu nedomājam.

□ Kad un kā tu iesaistījies Valmieras biedrībā?

Uz to pamudināja mans draugs Artis, kuram arī ir problēma ar dzirdi. Tagad apmeklējam nedzirdīgo klubu, arī sporta klubā «Tālava» piedalos dažādos pasākumos. Spēlēju novusu. Daudz ko uzzinu par nedzirdīgo dzīvi, lasot laikrakstu «Kopsoli» un citus materiālus, kuri gadās pa rokai klubā. Draudzējos ar daudziem cilvēkiem, un līdz ar to dzīve kļūst interesantāka.

Deju skola bērniem

Māksla ir līdzeklis, kā veiksmīgi un atraktīvi iesaistīt sabiedriskajā dzīvē un atrast ne vienu vien «savādāku» bērnu. Šovasar Latvijā tiek īstenots neparasts projekts «Deja ikvienam».

To finansē Lielbritānijas vēstniecība. Projekta mērķis ir paplašināt nedzirdīgo bērnu izaugsmes spējas.

Daudzviet visā pasaulē cilvēki ar dzirdes problēmām ļoti veiksmīgi iesaistās profesionālās deju grupās, viņi ir pilnvērtīgi sabiedrības locekļi un pārliecināti par savām spējām. Aptaugas liecina, ka vairākums

bērnu ar dzirdes traucējumiem Latvijā jūtas ierobežoti savā profesijas vai nodarbošanās izvēlē. Ierobežotas ir viņu iespējas arī paplašināt savu interešu loku. To apliecina arī deju pedagogi — dejošana amatieru, vēl jo vairāk profesionālā līmenī daudziem šķiet grūti īstenojams sapnis pat tad, ja viņi ir ļoti talantīgi, dejojot mīloši un plastiski.

Projekta ietvaros plānotā deju skola nedzirdīgiem bērniem noritēs no 21. līdz 27. augustam Valmierā.

Tajā piedalīsies 20 bērni vecumā no 13 līdz 17 gadiem ar dažādas pakāpes dzirdes traucējumiem no Valmieras un Rīgas skolām.

Dejotājus vienota uzveduma gatavošanā iekļaus profesionālas mūsdienu dejas

kompānijas «Green Candle Dance» dejojotāji, horeogrāfi un mūziķi no Lielbritānijas. Paralēli ar viņiem tajā strādās pašmāju pedagogi un mūsdienu dejas horeogrāfi. Skolas noslēgumā varēs noskatīties arī īpašu mūsdienu dejas izrādi, kuru iecerēts demonstrēt Lielbritānijas karalienei viņas vizītes laikā Latvijā.

Ievērojai: Pirmo koncertu laipni lūgti apmeklēt visi interesenti 26.augustā pl.17 Viestura vidusskolā, Valmierā, Viestura alejā 3. Ieeja bez maksas.

Koncerti Rīgā notiks oktobrī. Sekojiet ziņojumiem presē.

Ziņas sniedza: pasākuma organizatore — sabiedrisko attiecību aģentūra "MRS grupa".

Jāprivatizē dzīvokļi

Ja vēl dzīvojat valsts vai pašvaldības namā un neesat privatizējis savu dzīvokli (arī istabu komunālā dzīvoklī), tad to, izmantojot sertifikātus, vēl var izdarīt līdz šī gada 31. augustam.

Tas attiecas arī uz tiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri jau iesnieguši pieteikumus uz paātrināto privatizāciju, bet nav pārskaitījuši sertifikātus un nav izņēmuši īpašuma

apliecību Valsts zemes dienestā.

Kas jādara?

Līdz 31. augustam DzMPK jāiesniedz pieteikums, līdzņemot pasi vai notāra apliecinātu pilnvarojumu vienam ģimenes loceklim, īres līgumu ar pielikumiem, izziņu no namu pārvaldes par maksājumiem un parādiem, DzMPK paziņojumu par pirkuma līguma slēgšanu, sertifikātu grāmatiņu. 30% no dzīvokļa cenas jāsedz tūlīt, bet pārējo varēs kārtot 5 gadu laikā.

Pēc 2006. gada 1.IX dzīvokli varēs nopirkt tikai par tirgus cenu un par naudu.

Atvadu vārdi

Valentīna Inauska
1940. 9.IX — 2006. 4.VIII

Mūžībā aizgājusi Rīgas MRU ilggadīgā darba veterāne, bijusī šūšanas iecirkņa brigādiere un uzņēmuma arodkomitejas priekšsēdētāja Valentīna Inauska.

Viņa paliks atmiņā kā lietpratīga sava darba speciāliste un nerimstoša strādājošo interešu aizstāve. Lai Valentīnai mierīgs mūža miegs zem zaļās zemes velēnām.

Sākumu lasiet «KS» Nr.14

Ivars Kalniņš

Apkārt Kurzemei

Lai tikšanās dalībnieku smadzenes mazliet atslodotu no spraigām nodarbībām, aizbraucām ekskursijā apkārt Kurzemei. Maršruts bija: Mazirbe – Kolkasrags – Ventspils – Kuldīga. Izdevās paskatīties, kāda ir līvu zeme: sameklēt vilkača kapu, pavicināt rokas Kolkasragā, vērot Ventspils govis ielās, paplūncāties jūrā, pasēdēt zem Ventas rumbas... Ceļojums tika aizvadīts ar brīvības sajūtu, bagātīgu fantāzijas iztēli, nerimstošu jautrību, smieklu jūras izplūdumu. Galu galā mūs visus applūdināja patiesa laimes izjūta. Atgriežoties atpūtas bāzē, pagalmā gaidīja zviedru galds ar šašliku pagalmā. Lai atbrīvotos no dienas traukulībām, relaksējamies pirtī.

Atkal lekcijas

Lekciju «Nedzirdība» novadīja Patriks Nordells (Zviedrija). Jāatzīmē, tā bija pati sarežģītākā, jo risinājās ar filozofisku noslieci. Lektors mēģina atklāt nedzirdības būtību, nedzirdīgās personības izpausmes un klasifikāciju. Ja pamatā jau ir filozofijas pamatzināšanas (Platona teorija), tad nav problēmu filozofiski izprast arī «nedzirdības» jēgu. Lektors drošināja: ja 20 – 30 procenti no lekcijas informācijas dalībnieki spēj apjēgt, tad tas ir pietiekami šai reizei.

Otro lekciju par zīmju valodu vadīja Alina Bergmane (Zviedrija). Viņa stāstīja par zīmju valodas lomu un īpatnībām lingvistikā. Lai nu kā, tik daudz jau mēs zinājām, ka katras valsts zīmju valoda ir atšķirīga. Šoreiz mums bija iespēja salīdzināt

Tiekas Baltijas reģiona jaunieši

Baltijas valstu nedzirdīgo jauniešu līderi

četrus valstu zīmes un iepazīt to izcelsmi. Darba grupā visumā noskaidrojās zīmju valodas situācija un attīstības iespējas nākotnē katrā valstī.

Pēcpusdienā bija nodarbība «Amazing race». Dalībnieki tika sadalīti grupās un viņiem bija jāizgatavo kaut kas no dabas veltēm atbilstoši Nedzirdīgo jauniešu apmaiņas programmas mērķiem. Otrs uzdevums – no dotajiem vārdiem (saule, lidot un ritenis) jāparāda priekšnesums saistībā ar šo projektu. Jaunieši abu uzdevumu izpildē demonstrēja lielu iniciatīvu un entuziasmu.

Vakara pusē prezentācijas kārtā – lietuviešiem. Tāpat kā latvieši un igauņi, viņi stāstīja par savu valsti, tās kultūras savdabīgumu, par nedzirdīgo dzīvi Lietuvā. Jāatzīst, lietuviešiem nedzirdīgo kultūras dzīve ir ļoti attīstīta. Parādot pāris nacionālos tērpus, visi dalībnieki nodemonstrēja savas tautas dejas.

Rīgas diena

Dalībniekiem jāiepazīst Latvijas sirds – Rīga, tāpēc braucām lūkoties. Vispirms viesojāmies Latvijas Nedzirdīgo savienības mītnē, kur apstaigājām visas telpas, kādas vien tur ir. Jaunieši guva arī nelielu ieskatu nedzirdīgo kustības vēsturē. Dalībniekus visvairāk sajūsmināja mūsu lepnums «Rītausma», viņiem tāda, tik liela nama kultūras vajadzībām nav. Pateicamies kultūras nama saimniecei Marutai Piteriecei par viesmīlību. Jauniešiem bija balta skaudība arī par «Efraima» telpu.

Pēcpusdienā izstaigājām Vecrīgas ieliņas. Tajā pašā dienā notika folkloras festivāls «Baltica 2006», tāpēc dalībniekiem Rīga likās vēl pievilcīgāka. Mums visiem mugurā bija T krekli ar apmaiņas logo, tam uzmanību pievērsa rīdzinieki. Nu re, tā izgājām tautās un parādījām, ko spēj organizēt latvieši!

Jauniešu forums

Dienu sākot, poļi pieteica savu prezentāciju. Jāpiebilst, daudziem dalībniekiem nebija ne jausmas, kā viņi vispār dzīvo. Uzzinājām, ka Polijā ir ap 50 – 60 tūkst. nedzirdīgo, bet viņu aktivitāte ir salīdzinoši zema (izņemot sportu, jo tas ir populārs poļu zemē). Neizpalika tautastērpi, dejas un nacionālais ēdiens.

Jauniešu forumu sākot, informējām daudz par projektu, kura ietvaros risinās šis pasākums. Jaunieši sāka saprast, ka gatavošana un realizācija ir visai sarežģīta un darbietilpīga lieta, taču ļoti lietderīga. Pirms tam viņi nebija to pat atskārtuši. Pārrunājām par Baltijas reģiona nedzirdīgo jauniešu vienotības veicināšanu turpmākajos gados. Dalībnieki nešaubīgi piekrita, ka

Polijas rītni

apmaiņas pasākumiem jānotiek arī nākamgad. Lietuvieši pārliecinoši izteica gatavību organizēt Otro Baltijas Nedzirdīgo jauniešu apmaiņas programmu nākamgad savā zemē. Uz priekšu, Lietuva!

Vēl viens darbiņš bija katrai valstij – sašūt savu valsts karogu no audumu gabaliem un pēcāk sadiegt visus 4 karogus kopā. Šāda nodarbe patiesi veicināja visu valstu jauniešu ciešāku draudzību.

Noslēguma ceremonija

Šajā vakarā nodoms nebija izraudāties, bet vēlreiz atsaukt atmiņā visu astoņās dienās katrā minūtē izbaudīto, iegūto un dāvēto. Uz ekrāna skatījāmies kuriozus bildes no visām dienām, zālē brāzmojot nebeidzamām smieklu šaltīm. Uz ekrāna rādīto nomainīja nofilmēto dalībnieku pateicības vārdu plūsma – īpaši Karīnai Beisonei, galvenajai nometnes organizatorei. Pateicības atkal un atkal nāca cita pēc citas.... Tad visi saņēma sertifikātu un veltes no NJVDO «Efraims».

Lai sviņīgi slēgtu šo starptautisko pasākumu, dalībnieki sastājās ap karoga mastu un to nolaida. Laiks bija palicis aukstāks, bet sirdis siltākas. Četrus valstis kopā sašūtais karogs tika nodots lietuviešiem.

Visi sadevāmies rokās, draudzības ķēdē aizvijāmies līdz 350 gadu vecam dižozolam un nostājāmies aplī. Uz brītiņu stāvējām un lūdzoši raudzījāmies uz to, kļūstībā vēloties, lai mūsu saliedētības ķēde turētos tik ilgi, cik ozols. Turpinājām ceļu līdz vietai, kur debesīs uzplauka daudzkrāsains salūts. Lasītāji, vai varat iedomāties, kādas bija mūsu sajūtas? Tiešām neaprakstāmas! No sirds skanēja: «I love Latvia» («Mīlu Latviju»). Visi mīļi apskāvēs.

Pēc tam ļāvāmies izpriecām un laimes sajūtai. Pēdējā dienā notika kopīgas pusdienas «Lido» kompleksā Krasta ielā. Pēc tam skumjas atvadas...

Secinājumi

Tā iznāca, ka dalībnieku šķiršanās pēdējā dienā bija skumja, jo bijām ļoti saraduši un iemīļējuši cits citu. Pirms tam mums pat nenāca prātā, ka 40 dalībnieki spēj tā saplūst vienā ģimenē. Ja precizāk, šāda mīlestība nebija visnotaļ vienāda: latviešiem ļoti tuvi ir lietuvieši, igauņi ir pa vidu, bet ļoti nedaudz maliņā. Cēlonis tam – ļoti jūtamas grūtības ielīst citu ādā un starptautisko zīmju valodas neprasme. Šeit viņu problēmas tika puslīdz novērstas. Šajā laikā Latvijas valstī risinājās skandalozi, demokrātijai pretrunīgi pasākumi (praidis), bet nometnē valdīja viennozīmīga demokrātija. Mēs šai ziņā esam apsteiguši savus dzirdīgos tautiešus.

«Efraims» kā pasākuma organizators guva gan Pasaules Nedzirdīgo jauniešu

sekcijas pārstāves Aldas Padeiro, gan Eiropas Nedzirdīgo jauniešu savienības prezidenta Tomasa Filipa atzinību, kuri teicās par mūsu grandiozo pasākumu informēt citus starptautiskajos tīklos. Viesi bija pārsteigti par latviešu nedzirdīgo jauniešu patstāvību, pašapziņu un enerģiskumu projekta realizācijā. Mūsu apmaiņas programmas norisei vispār neesot analoga Eiropā, tāpēc nav iespējams to salīdzināt ar citiem. Mīnētie pārstāvji ir informēti par EQUAL projekta izplatību Eiropā, tāpēc īpaši izbrīnīti par to, ka, ka mēs, jaunieši, esam spējuši iesaistīties tik sarežģītā projektā. Visiem lektoriem tā iepatikās mūsu pasākums, ka viņi ļoti vēlējas palikt līdz galam.

Kopvērtējumā ļoti izteica vēlēšanos biežāk būt darba grupas sastāvā. Savukārt igauņi vēlas stiprināt nedzirdīgo kultūru un paplašināt sadraudzības tīklu. Bet lietuvieši – lai turpmākie apmaiņas pasākumi būtu garāki, ietvertu lekcijas par nedzirdīgo teātra un dejas kultūru. Latvieši grib no partneriem saņemt vairāk ideju, veicināt nedzirdīgo kultūras izaugsmi u.c. Visu dalībnieku vēlēšanās: lekcijas par nedzirdīgo psiholoģiju, nedzirdīgo dzīvi pasaulē, nodarbinātību, geju un lesbiešu diskrimināciju, informāciju par nedzirdīgajiem, vairāk ceļojumu un tikšanos utt. Polijas dalībnieki vēlas izveidot jauniešu asociāciju savā valstī, tāpēc uzaicināja «Efraima» pārstāvjus darba vizītē Polijā septembrī.

Pateicības

NJVDO «Efraims» pateicas saviem brīvprātīgajiem: **Karīnai Beisonei, Tatjanai Osetrovai, Vladimiram Kruminam,**

Ilonai Valainei, Valdim Voitkevičam, Aļonai Udovenko, Marekam Kaidašam, Montai Bluķei, Mārcim Rušīnam, Aldim Deksnim par pašaieliedzību, enerģiskumu un uzņēmību šī projekta realizācijā. Viņi ar lielu atbildību un pašapziņu rūpējās par kārtību pasākuma laikā.

Milzīgs paldies pienākas Karīnai Beisonei, projekta vadītājai, kas apbrīnojami veiksmīgi sagatavoja visus priekšdarbus un gādāja par visas programmas īstenošanu. Viņa ar neuzdošu enerģiju, neatlaidīgu rosību, apliecinot sevi līdera lomā, lieliski prata novērst visas kibeles, citiem nemānot. Paldies arī projekta koordinatorei Tatjanai Osetrovai, kas nodrošināja visus kontaktus. Aļona Udovenko savukārt izrādījās ļoti saimnieciska personība.

Karīna Beisone prezentēs šo projektu Eiropas Nedzirdīgo jauniešu savienības nometnē un Ģenerālajā Asamblejā Īrijā.

Personīgi izsaku atzinību visiem dalībniekiem, īpaši Karīnai Beisonei, par to, ka spodrināts «Efraima» tēls ne vien Latvijā, bet arī Eiropā un pasaulē.

Apmāņas programmas projektu finansiāli atbalstīja Jaunatnes Starptautisko programmu aģentūra.

Kā es braucu Islandi lūkoties

Uldis Ozols

*Sapni par ceļojumu uz Islandi lo-
loju jau sen, tāpēc regulāri sekoju li-
dojuma cenām internetā. Kad tika
pieņemta lēmuma aviobiļetes, bez
vilcināšanās pasūtīju ceļazīmi uz Is-
landi vienam mēnesim. Turklāt man
ir draugi – islandieši, tādēļ varēju
rēķināties arī ar šo iespēju.*

Īsas ziņas par Islandi

Kā neatkarīga republika Is-
lande pastāvēja no 930. līdz
1262.gadam, kad to pievienoja
Norvēģijai. Islandiešu valoda sa-
glabājusies nemainīga vairāk ne-
kā 1000 gadu. Dānijas sastāvā
tā bija no 1380. līdz 1918.gad-
am, pēc tam līdz 1944.gadam –
kā autonoma Dānijas sastāv-
daļa. Un 1944.gada 17.jūnijā Is-
lande ieguva neatkarību. Vārds
«Islande» nozīmē – ledus zeme.

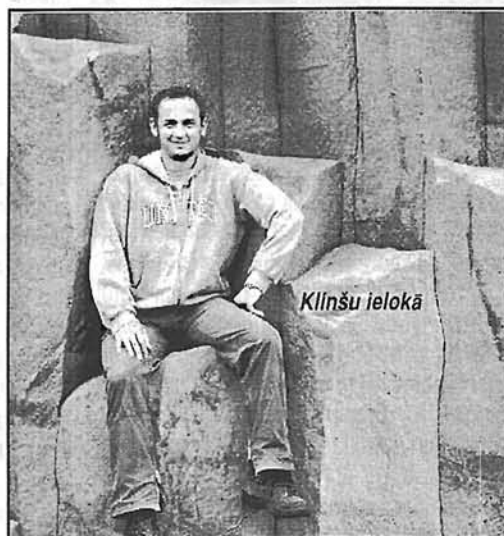
Uguns un ledus zeme

Islande ir sala, kas atrodas zieme-
ļos – Atlantijas okeānā. Joprojām salā
aktīvi darbojas vulkāni, notiek zemes-
trīces. Tas ir viens no lielākajiem vulkā-
nu centriem pasaulē. Tur darbojas arī
pazemes karstie un siltie avoti, dau-
dzās vietās no zemes laužas laukā
ūdens un sēra tvaiki. Karstie un siltie
avoti apsilda 80% islandiešu māju, tos
izmanto arī siltumnīcu apkurināšanai.
Katrā privātmājā ir savs baseins ar silto
ūdeni. Pilsētās ierīkoti daudzi ūdens re-
laksācijas centri ar saunu, baseinu utt.
Var izvēlēties sev piemērotu ūdens sil-
tuma temperatūru no +38° līdz +42°.
Okeānā, ezeros un upēs iedzīvotāji pa-
rasti nepeldas, jo tur ir pārāk auksts
ūdens.

Klimatisko apstākļu dēļ Islande ne-
var lepoties ar bagātīgu augu faunu.
Mežu izzušana ir saistīta ar neskaitā-
miem postošiem vulkāna izvirdumiem.
Aug tikai krūmāji un pilsētās speciāli
stādītie tievie, nelielie koki. 11% salas
teritoriju klāj ledāji, ar lavu klāti teritori-

jas – 10% no kopējās platības. Kopu-
mā sala aizņem 103000 km² (salīdzini-
et: Latvijas platība ir 64 589 km²).

Pēc ģeogrāfijas ziņām Islande sa-
stāv no divām tektoniskām plātnēm –
Ziemeļamerikas un Eiropas. Man izde-
vās pastaigāties pa abām! Islandē dar-
bojas vairāk nekā 200 vulkānu. Daudzi
no tiem atrodas tuvu ledājiem, un ledus
sega tos paslēpj tā, ka tie nav redza-
mi... Visaugstākā virsotne, vārdā Hvan-
nadalshnūkir, ir vulkāns – 2119 metri.
Vulkāniskie procesi nepārtraukti atjau-

Klīnšu ielokā

no salas izskatu, jo izvirdumi notiek
dēļ reizi 5 gados.

Islandieši man teica: jums Eiropā ir
bažas par karu, bet Islandē mēs nedo-
mājam par to, jo visvairāk baidāmies
no dabas katastrofas; jebkurā momen-
tā kaut kas var notikt. Vienkārši sakot –
Islande atrodas uz pulvermucas.

Laika apstākļi Islandē ir mainīgi: lie-
lākoties zemi mākoņi, reti spīd saule.
Te valda arī baltā jeb polārā nakts. Gai-
sa temperatūra diezgan nemainīga –
vasarā vidēji +12° līdz 15° C, ziemā līdz
mīnus 10° C.

Pats populārākais Islandes karstais
avots ir Lielais Geizers, kuru vērojot iz-
baudīju fantastiskus mirklus, kad tas ik
pēc kādām 5 minūtēm no pazemes iz-
šļāca gaisā milzīgu karstā ūdens stabu
ap 70 metrus augstumā.

Novēroju milzīgus ledājus, lielākais
no tiem ir Vatnajēkīdls – 8300 km². Tas
ir mums neparasts skats, kad no ledāja
atdalās šļūcoši ledus gabali un, tālāk
sadrūpot baltos un zilos gabaliņos,

peld uz okeānu. Lieliski iespaidi!!!

Islandē ir daudz lielu un mazu
ūdenskritumu. Redzēju vairākus skais-
tus šos dabas brīnumus – to vidū arī
pašu spēcīgāko un varenāko ūdens-
kritumu Eiropā – Detifosu, kura aug-
stums ir 44 m, platums 100 m. Iespai-
dīgs skats, pasakains! Jau no tālienes
varot dzirdēt tā vareno dārdoņu, es
diemžēl to nesadzirdēju.

Islandiešu vārdi

Uzzināju par uzvārdu veidošanas
kārtību, ko lieto islandieši. Viņiem fak-
tiski nav uzvārdu, un ikdienā viņi lieto
tikai vārdus, bet oficiālā saskarsmē –
tēva vārdu. Piemēram, Uldis, Imanta
dēls, Islandē tiks saukts par Uldis
Imantson. Imants, tas ir tēva vārds, un
klāt nāk vārds „son” – dēls. Ja meitene,
tad Anna, Gunāra meita – Anna Gun-
narsdottir, vārds „dottir” – meita. Šo tē-
va vārdu sievietes saglabā visu mūžu,
arī pēc laulībām. Ja, piemēram, ģime-
nē, kuras galva ir Olafs, piedzimis dēls,
tam uzvārda vietā tiek dots tēva vārds
– Olafson (Olafa dēls), bet meitai –
Olafsdottir (Olafa meita). Lūk, cik
vienkārši!

Nedzirdīgo dzīve

Islandē ir viens no augstākajiem
dzīves līmeņiem pasaulē, jo valsts tie-
šām ļoti rūpējas par katra iedzīvotāja
labklājību. Visvairāk uzmanības tiek
veltīts izglītībai un veselības aprūpei.
Islandē dzīvo ap 280000 cilvēku, viņu
vidū ir ap 250 nedzirdīgo islandiešu,
kuri galvenokārt dzīvo galvaspilsētā –
Reikjavīkā. Lielākoties nedzirdīgie kon-
centrējas tieši tur, jo citur viņi būtu
pārāk izolēti vientulībā. Parasti Islandē
starp divām lauku mājām attālums ne
mazāks kā 10 km! Tāpēc, ja ģimenē
piedzimst nedzirdīgs bērns kaut kur
tālu no galvaspilsētas, nekavējoties ar
valsts palīdzību tiek nokārtotas dzīvok-
ļa iegāde Reikjavīkā, lai viņš tur varētu
mācīties kopā ar citiem nedzirdīgiem
bērniem un dzīvot savā ģimenē. Atse-
višķas nedzirdīgo skolas nav; nedzir-
dīgie tiek integrēti dzirdīgo vidē, jo ne-
dzirdīgo skolēnu ir ļoti maz – valstī ko-
pā ap 20, bez tam ir problēmas ar ve-
cumu, piemēram, vienam ir 9 gadi, o-
tram 13 gadi. Ko darīt? Tāpēc nedzir-
dīgie skolēni mācās kopā ar dzirdīgiem
skolēniem atbilstošajā programmā ar

tulka palīdzību. Pēc stundām viņiem piedāvā papildu stundas, lai nostiprinātu zināšanas. Daži nedzirdīgie mācās Norvēģijā, lai varētu izjust kopību, kad vienā klasē mācās daudz nedzirdīgo skolēnu un ir arī labākas mācību metodes. Islandē notiek nedzirdīgo integrācija arī ģimnāzijā. Ir savs bērnu dārzs. Pastāv vājdzirdīgo skola citā pilsētā.

Nedzirdīgie tiek nodrošināti ar tulka pakalpojumiem, piemēram, studējot augstskolās, kārtējot sev nepieciešamās lietas. Šie pakalpojumi ir bez maksas. Dotas atlaides arī medicīniskiem pakalpojumiem, kā arī sabiedriskā transporta izmantošanā.

Diemžēl Islandes Nedzirdīgo asociācijā bija atvaļinājuma laiks, tur nevienu nesatiku. Tikai nedaudz aplūkoju Komunikācijas centru, kur darbojas arī Zīmju valodas centrs, tulki, notiek zīmju valodas apmācība. Šobrīd par ES projekta līdzekļiem tiek gatavota jauna

vārdnīca zīmju valodā uz CD diska. Paspēju vēl aptaustīt pēdējo nedzirdīgo avīzes numuru – avīzes turpmāk tiks izdotas mājaslapas formātā.

Nedzirdīgo bezdarbnieku skaits Islandē ir ļoti zems, jo viņi strādā savās profesijās bez ierobežojumiem. Viņi ir ķīmiķi, skolotāji, lektori, datortehniķi utt. Tur darbā pieņem ikvienu, ja vien prot strādāt noteiktā profesijā! Likumdošana veicina to, ka nedzirdīgie strādā kopā ar dzirdīgiem cilvēkiem.

Paspēju aizbraukt uz Ziemeļvalstu Nedzirdīgo kultūras festivālu Islandes ziemeļdaļas pilsētā Akureirī. Tas notika 10. – 16. jūlijā. Sabiju tur tikai 2 dienas, jo par visu nācās maksāt ļoti dārgi. Notika ne tikai Ziemeļvalstu, bet arī Singapūras, Holandes, Francijas, Austrālijas nedzirdīgo mākslinieku teātra izrādes, kā arī ekskursijas, nodarbības, diskusijas un lekcijas par nedzirdīgo problēmām u.tml.

LIELS PALDIJS islandiešu drau-

giem – Masi, Annai Laugai, Porhalluram, kuri tik sirsnīgi uzņēma mani savās mājās un parādīja tik interesantas vietas šajā savdabīgajā, skaistajā zemē! It īpaši pateicos draugam Masi, jo viņš tieši dzimšanas dienā man dāvināja šo iespēju apceļot Islandi un izbraukt ar kuģi ledus ezerā!

Daži padomi tiem, kuri grib aizceļot uz ledus un uguns zemi – jāņem līdzi biezs naudasmaks, silts apģērbs un izturīgi kalnu apavi.

Mūsdienu tehnoloģiju pasaulē

Internets cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

Baiba Bicēna

Pretēji bieži dzirdamam viedoklim, ka invalīdiem nav pieejams gandrīz nekas un mūžīgi visa kā pietrūkst, datus šobrīd ļoti aktīvi lieto daudzi no tiem, kurus mēdz saukt par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Tie ir pieejami speciālajās skolās, tiek rīkoti dažādi datorapmācības kursi speciāli invalīdiem, daudzi iegādājušies ja ne jaunus, tad vismaz lietotus datorus, un ir iespējas tos izmantot arī nevalstisko organizāciju telpās. Ir firmas, kuras invalīdiem piedāvā interneta pieslēgšanu un abonēšanu ar atlaidi (Lattelekom – mājas DSL ierīkošana 1. grupas invalīdiem par brīvu, abonēšana – ar 50% atlaidi).

Savas mājaslapas ir izveidojušas daudzas invalīdu biedrības un to apvienības, slimnīcas un sanatorijas, privātas rehabilitācijas iestādes, skolas. Tur atrodama arī informācija par tehniskajiem palīgīdzekļiem. Vairākās mājaslapās ir izveidoti forumi, kuros var ap-

sriesties savā starpā par visādiem aktuāliem un ne tik aktuāliem jautājumiem. Ir arī čati.

Problēma: kā šajos daudzajos, specifiskajos www orientēties? Meklētājs var atrast daudz ko, bet tikai tad, ja cītīgi meklē. Ļoti bieži ir tā, ka cilvēki pat nenojauš, ka viņiem derīgā informācija internetā ir, tāpēc necenšas to sameklēt. Pašai gadījies, ka vajadzīgo mājaslapu atradu pilnīgi nejauši, sērfojot internetā. Arī presē šo informāciju tikpat kā neatrast – nav jau kārtējais mobilā telefona modelis vai tenku lapa!

Nevalstiskās invalīdu organizācijas

Nedzirdīgo savienības mājaslapa ir www.lns.lv, tajā ir ziņas par visām LNS iestādēm un organizācijām visā Latvijā. Šeit iespējams lasīt arī avīzi «Kopsoli». Mājaslapas ir tāpat arī sporta dzīves organizatoriem, speciālām skolām utt.

Arī jauniešiem pašiem ir sava mājaslapa: www.efraims.org. Lūk, vēl da-

žas invalīdu sfērā: www.rehab.lv ir Latvijas medicīniskās paraplēģijas biedrības mājaslapa, www.lmsa.lv pieder Latvijas multiplās sklerozes asociācijai, www.lopiatimes.lv – Latvijas osteoporozes pacientu un invalīdu asociācijai, www.elpot.lv – Latvijas astmas un alerģijas biedrībai. Bet www.hepatits.lv, www.epilepsis.lv, www.tuberculosis.lv, www.reimatik.lv, www.psoriasis.lv, www.rupjuberns.lv u.c. nosaukumi runā paši par sevi. Latvijas Neredzīgo biedrībai ir mājaslapa www.lnbc.lv, kurā iespējams izlasīt arī biedrības žurnālu «Rosme».

Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas mājaslapa www.sustento.lv ir plašāka un ietver arī sīkākas ziņas par Viegļās valodas aģentūru, Latvijas kardioloģisko slimnieku asociāciju, Velku fondu, Salaspils invalīdu biedrību, Sabiedrisko organizāciju cilvēkiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem «Saule», Latvijas muskuļu distrofijas asociāciju, Latvijas nieru slimnieku asociāciju, atbalsta grupu pacientiem ar psihiskās veselības traucējumiem un to piederīgajiem «Gaismas stars», invalīdu biedrību «Aplis» un sieviešu invalīdu organizāciju «Aspazija».

Arī Invalīdu un viņu draugu apvienība «Apeirons» www.apeirons.lv iz-

«Internets cilvēkiem ...»

Sākums 7. lpp.

veidojis jau sen. Šeit regulāri tiek ievietoti jaunumi par ierīkotajiem pacēlājiem un citām labām lietām, ir anotācijas par radio raidījumu «Cilvēks līdzās» un TV raidījumu «Kopā». Te var atrast informāciju par dzīvojamo telpu un sabiedrisko iestāžu pielāgošanu invalīdu vajadzībām, pieejamo vietu katalogu, info par ratiņdeju studiju, likumdošanu, ir iespējas noskatīties videofilmas un parunāties sarunu lapā.

Vienkārši aktīviem cilvēkiem ar kustību traucējumiem izveidota mājaslapa www.aktivs.info. Kad notiks kārtējās sacensības ratiņbasketbolā, peldēšanā, šautriņu mešanā, kad atkal būs kāda hokeja spēle cilvēkiem ar amputācijām, — to visu var uzzināt šeit! Bet, ja jums ir sportiski bērni ar problēmām, noderēs Latvijas Bērnu un jauniešu invalīdu sporta federācijas mājaslapa www.lbjsf.lv.

Medicīna, rehabilitācija, tehniskie palīgīdzekļi un dažāda cita informācija

Ļoti plaša informācija par medicīnu un ne tikai par to vien ir portālā www.medicina.lv, www.medline.lv.

Savas mājaslapas ir sanatorijām un rehabilitācijas centriem, piemēram, sanatorijas, www.jaunkemeri.lv, www.rc-baltezers.lv, kā arī rehabilitācijas centri, www.rehcentrsligatne.lv, www.nrc.lv (Vaivari) u.c.

Īpaši vēra ņemama kādas jau pieminētas mājaslapas sadaļa www.rehab.lv/lmpb/index.htm. Tā ir pietiekami plaša, lai tur viegli apmaldītos, bet tur ir gan par medicīnu, gan tehniskajiem palīgīdzekļiem, gan arī par personisko pieredzi, par ko pastāstījuši paši invalīdi.

Izglītība un arodapmācība

Kad pamatizglītība iegūta, bet radušās problēmas mācības turpināt, var

painteresēties, kādas programmas piedāvā www.koledzarrc.lv jeb Sociālās integrācijas centrs. Tiem, kuri vēlas apgūt profesiju Alsvīkos, var noderēt www.arodapmaciba.from.lv. Der ieskatīties arī portālā www.e-skola.lv.

Informācija citās mājaslapās

Epizodiski invalīdiem noderīga informācija var parādīties arī citās ļoti dažādās vietās, piemēram, «Rīgas satiksme» savā mājaslapā ievietojusi informāciju par bezmaksas izziņu telefoniem un dažādas pamācības. Skatieties mājaslapu www.rigassatiksme.lv/index.php?ID=390! Šī sadaļa ilustrēta arī ar attiecīgiem attēliem!

Kontakti un tusiņi!

Bez jau pieminētajām mājaslapām, no kurām daudzās ir arī forumi, lieliska iespēja savstarpēji kontaktēties ir arī pēdējā laikā superpopulārajā portālā www.draugiem.lv, kuru jau ļoti daudzi invalīdi izmanto, atrodot gan citu, gan vēl līdz šim neiepazītus cilvēkus. Šim portālam gan ir viena problēma. Tur iespējams iekļūt tikai ar ielūgumiem, kuru var nosūtīt kāds cits, kuram šī pieeja jau ir. Jo kāds cilvēks ir vientuļāks, kautrīgāks, nesabiedriskāks un nepazīstamāks, jo mazākas iespējas, ka kāds viņam šo ielūgumu aizsūtīs. Tāpēc, ja jums ir zināms kāds šāds cilvēks, ņemiet un aizsūtiet viņam ielūgumu ar uzaicinājuma tekstu.

Pieejamāks ir portāls www.calis.lv, kura «konferences» labprāt izmanto bērnu vecāki — arī lai apspriestos par mazuļu un skolas vecuma bērnu veselības problēmām, reizēm neaizmirstot arī pašiem savējās. Un to ir daudz!

Ja jākontaktējas ar paziņām attālakās valstīs, tad daudzi iecienījuši lietot <http://messenger.msn.com>, bet tie, kuriem labāk patīk runāt, nevis rakstīt, sākuši lietot interneta telefonu Skype, par kuru sīkāk var uzzināt lapā <http://phone.lv>.

Atvadu vārdi

JEVGĒNIJA PORŠA
1927.1.1 — 2006. 6.VIII

Pēc ilgus un grūtas slimības mūžības ceļā devusies Jevgēnija Porša, LNS Goda biedre, cilvēks, kas visu savu mūžu, dzīvi veltījusi Latvijas nedzirdīgo kopienas kultūras kopšanai.

Ženija mācījās Rīgas Valsts kurlmēmo skolā, pēc tam Raiņa vakarskolā. Biedrībā iestājās pirms vairāk nekā četrdesmit gadiem (1951) un savā mūžā paspēja izdarīt daudz savu liktenbiedru labā. Sākumā strādāja Rīgas klubā — nedzirdīgo pulcēšanās mitnē Jāņa sētā 5. Organizēja tur dažādus pasākumus, pati piedalījās pašdarbības kolektīvos, dejoja, iejutās dažādās lomās teātru izrādēs. Daudziem palīdzēja nokārtot dažādus sadzīves, kā tagad sakām, — sociālos jautājumus.

Pildot sekretāres pienākumus, tuvāk iepazīna savu šefu — kluba vadītāju Georgu Poršu, abi nolēma nodibināt kopīgu ģimeni, kurā piedzima dēls, vēlāk arī māz bērni.

Jevgēnija bija gudra, gaiša prāta cilvēks, kas prāta pulcināt ap sevi sabiedrību, rosināt to aktīvi darboties, iesaistīties dažādos kopīgos pasākumos. To novērtēja Nedzirdīgo biedrības vadība, dodot viņai iespēju veidot profesionālo karjeru un strādāt ne tikai Rīgas, bet visas Latvijas nedzirdīgo ļaužu labā. Ilgus gadus līdz aiziešanai pensijā viņa strādāja LNB Centrālajā valdē un pārzināja Latvijas nedzirdīgo organizatorisko un kultūras darbu LNS sistēmā — biedrībās un kultūras iestādēs. Viņai būtiskas bija nedzirdīgo ļaužu vajadzības un intereses ikvienā Latvijas novadā, kur viņa pabija vairākas reizes gadā, kā arī Rīgas biedrībā un kultūras namā «Rītausma», kur viņa bija iekļauta valžu sastāvā.

Darbabiedri, dzīves un sabiedriskā darba līdzgaitnieki Jevgēniju Poršu patūrēs siltā piemiņā, tālāk attīstot nedzirdīgo kopienas tradīcijas, kam pamatā likts arī viņas nesavtīgais, krietnais ieguldījums — mūža darbs Latvijas Nedzirdīgo savienībā.

Biedru grupa

† Līdzjūtība

Pateicībā un godbijībā pieminam LNS Goda biedri, LNS Centrālās valdes darbinieci, LNS sabiedriskā darba aktivisti **Jevgēniju Poršu**, viņai aizejot mūžībā. Lai vieglas smiltis dzimtajā smiltajā. Izsakām dziļu līdzjūtību aizgājējas

dzīvesbiedram **GEORGAM PORŠAM** un tuviniekiem.

*LNS valde
Laikraksts «Kopsoli»*

Mūžībā aizgājusi

† **Valija Ancova**
1929.11.XII — 2006.17.VII
Rīgas biedrība